

ETLA SUHDANNENÄKYMÄT

HUHTIKUU 2018

Ei julkisuuteen

4.4.2018

Yhteenveto.....	2
Kansainvälinen talous	4
Ulkomaankauppa.....	6
Yksityiset kulutusmenot.....	8
Investoinnit.....	10
Tuotanto	12
Teollisuustuotanto	14
Työllisyys.....	16
Hinnat ja kustannukset	18
Julkinen talous.....	20
Yhteenveto talousennusteista.....	22

ETLA Ennusteryhmä

Markku **Kotilainen**, tutkimusjohtaja

Birgitta **Berg-Andersson**, tutkija, Twitter: @BirgittaBergA1

Ville **Kaitila**, tutkija, Twitter: @VilleKaitila

Hannu **Kaseva**, tutkija

Markku **Lehmus**, tutkija, Twitter: @MarkkuLehmus

SUHDANNENÄKYMÄT HUHTIKUUSSA

Suomen vientimarkkinoiden kasvuvauhti tasaantunut

Kauppakahina kerää kierroksia

Suhdannekuvaaja heikkona tammikuussa – vertailutaso oli korkea

Teollisuustuotanto vauhdissa

Tavaraviennin kausitasoitettu kasvu kohtalaista vuoden vaihteessa

VIENTIMARKKINOIDEN KASVU TASAANTUMASSA, HIDASTUMASSA

Kolmen kuukauden keskiarvoilla tarkasteltuina Eurostatin julkaisemat euroalueen luottamusindikaattorit ovat yleisesti ottaen kääntyneet laskuun. Poikkeuksen tekee rakennusala, joka oli tammi-maaliskuussa edelleen nousussa. Maaliskuunkin lukema oli vielä nousussa ja jo hyvin lähellä euroajan huippuaan. Indeksien kaikkien viiden erän (teollisuus, rakentaminen, vähittäiskauppa, palvelualat ja kuluttajat) luottamuksen taso on lähellä euroajan huippujaan.

Suomen osalta teollisuuden ja rakentamisen luottamusindikaattorit ovat sen sijaan kolmen kuukauden keskiarvoina tarkasteltuna alentuneet. Kuluttajien luottamus on tasaantunut korkealle tasolle.

Suomen vientimarkkinaosuuksilla painotettu eri maiden bkt:n kasvua puoli vuotta ennakoiva OECD:n Composite Leading Indicator on kääntynyt hienoiseen laskuun kertoen kasvun hidastumisesta.

Chicago Business Barometerin ostopäällikköindeksi putosi maaliskuussa 4,5 pistettä 57,4 pisteeseen. Tämä ennakoi kasvun hidastumista Yhdysvalloissa.

Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen nokitteleva kauppakahina hermostuttaa markkinoita, aiheuttaa epävarmuutta ja uhkaa heikentää maailman talouskasvua.

SUHDANNEKUVAAJA HEIKKO TAMMIKUUSSA – VERTAILUTASO OLI KORKEA

Suomen kokonaistuotannon suhdannekuvaaja oli tammikuussa heikko. Työpäiväkorjattuna nousua oli vuositasolla vain 0,9 prosenttia, kun viime vuoden lopulla vastaavat lukemat olivat melkein 3 prosentissa. Tästä ei kuitenkaan pidä vetää liikaa johtopäätöksiä, sillä vertailutaso oli kova. Tammikuussa 2017 kuvaajan vuosinousu oli 5,3 prosenttia.

TEHDASTEOLLISUUDEN TUOTANTO HYVÄSSÄ VAUHDISSA VUODEN VAIHTEESSA

Marras-tammikuussa tehdasteollisuuden tuotanto oli 5,0 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Muutos oli suurin vajaa-seen vuoteen. Tuotannon määrä kasvoi keskimääräistä nopeammin paperiteollisuudessa (6,6 %), muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistuksessa (12,6 %), metallituotteiden valmistuksessa (11,7 %) sekä muiden koneiden ja laitteiden valmistuksessa (21,5 %).

Kausitasoitettu tuotannon määrä nousi marras-tammikuussa kovaa: 2,4 prosenttia edeltäneestä kolmen kuukauden ajankaksosta.

Marras-tammikuussa tavaraviennin määrä oli 6,9 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Kasvuvauhti on viime kuukausina hidastunut. Edelliseen neljännekseen verrattua viennin määrä kuitenkin kääntyi 0,4 prosentin kasvuun.

POLIITTISIA JA TALOUDELLISIA RISKEJÄ...

Epävarmuutta aiheuttavat mm. Yhdysvaltain kaupp- ja finanssi-politiikka, pankkijärjestelmä osissa euroaluetta, Brexit-neuvottelut, Kiinan talouskunto ja -kehitys, velkaantumisen laajemminkin erityisesti kehittyvillä markkinoilla sekä raakaöljyn suhteellisen alhaisen hinnan vaikutus öljyntuottajamaiden vakautteen ajan myötä. Pitkään kestänyt elvyttävä rahapolitiikka on luonut kuplia varallisuusarvoihin maailmantaloudessa. Myös geopoliittinen tilanne on viime vuosina kiristynyt eri puolilla maapalloa.

Yhteenveto

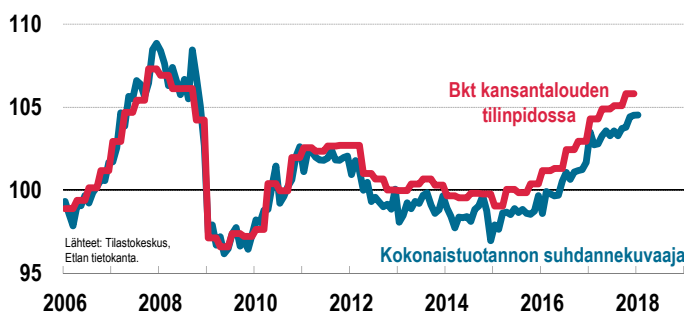
Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

	Elo	Syy	2017 Lok	Mar	Jou	Tam	2018 Hel	Maa
Kuluttajahinnat ¹⁾	0,7	0,8	0,5	0,8	0,5	0,8	0,6	..
Suhdannekuvaaja ^{1) 2)}	2,4	2,5	2,5	3,1	2,7	0,9	..	..
3 kk euribor-korko	-0,329	-0,329	-0,330	-0,329	-0,328	-0,328	-0,329	-0,328
Työttömyysasteen trendi	8,6	8,5	8,5	8,4	8,4	8,4	8,4	..
Työllisyysasteen trendi	69,7	69,9	70,3	70,6	70,8	71,0	71,1	..

¹⁾ = Vuosuutos, %; ²⁾ = Kokonaistuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu.

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankki, Etlan tietokanta.

Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind 2010=100)

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehittyy eri tahtia kuin arvonlisäyksen tilaston perusvuoden jälkeen.

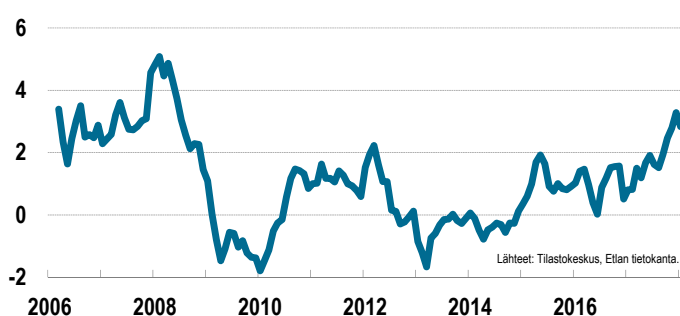
Ennuste ja sen korjaustarve (%-muutos)

	Ennuste 1/2018		Korjaustarve	
	2018	2019	2018	2019
Bkt	2,8	2,4		
Tuonti	2,7	2,5		
Vienti	4,0	3,7		
Investoinnit	3,0	4,4		
Kulutus	1,5	1,2		
Teollisuustuotanto	4,3	4,1		
Työttömyysaste	8,1	7,7		
Inflaatio, %	1,2	1,5		
Euribor 3 kk, %	-0,3	0,2		

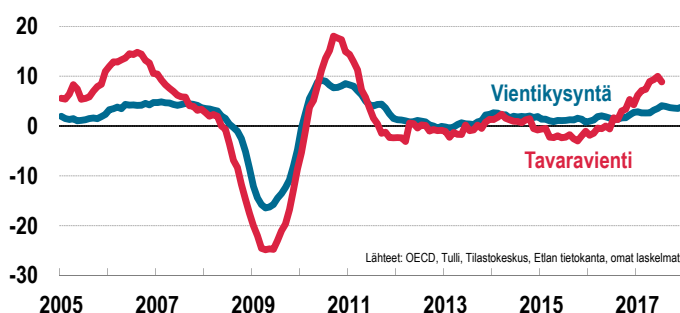
Lähde: Suhdanne 2018:1.

Kuluttajahinnoilla deflatoitu reaalin palkkasumma

(3 kk lka vuosimuutos, %)

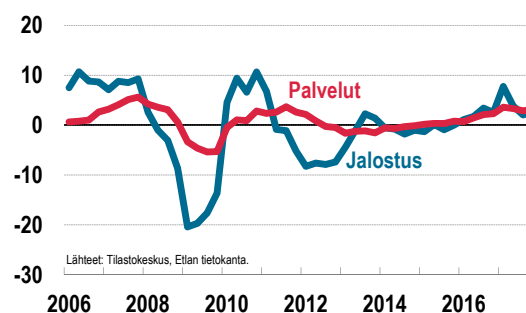

Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (%)

Vientikysyntä = Edellisen vuoden vientiosuuskilla painotettu kilpailijamaiden kausitasoitettu teollisuustuotanto.
Tavaravienti = Tavaraviennin määrä, 12 kk:n lka (keskistetty).

Arvonlisäyksen muutos edellisestä vuodesta (%)

PRESIDENTTI TRUMPIN UHKAPELI...

Teollisuustuotanto ja hinnat (%-muutokset)

	2017				3 kk ³⁾	Kum ²⁾ 16/17 ⁴⁾	2017		Ennuste 1/2018	
	Jou	Tam	Hel	Maa			2017	2018	2018	2019
Teollisuustuotanto										
G7 ¹⁾ : kk/kk, vuositasolla	4,5				1,6	2,9	2,9	3,2	1,8	
EU-28	4,8				1,6	3,2	3,2	3,2	1,8	
Euroalue	5,2				1,5	2,9	2,9	3,2	1,8	
Suomen 12 vientimaata ¹⁾ , %	4,5				1,6	3,1	3,1	3,1	2,7	
Kuluttajahinnat										
EU-15 ²⁾	1,8	1,7	1,6		0,3	1,9	1,9	1,6	1,9	
Euroalue, harmonisoitu	1,4	1,3	1,1		-0,1	1,5	1,5	1,5	1,8	
Suomen 14 vientimaata ²⁾	2,1	1,9	1,8		0,5	2,0	2,0	1,9	1,8	
Raaka-aineiden hinnat										
Muu kuin energia,										
HWWA-ind., %	0,5	2,2	0,4	1,0	5,9	5,4	11,2	6,1	1,2	
Raakaöljy, USD/tyynyri, taso	63,9	69,0	65,5	66,7	9,3	66,8	54,8	64,0	66,0	

¹⁾ Kolmen kuukauden liukuva keskiarvo.

²⁾ Laskettu kansallisista indekseistä.

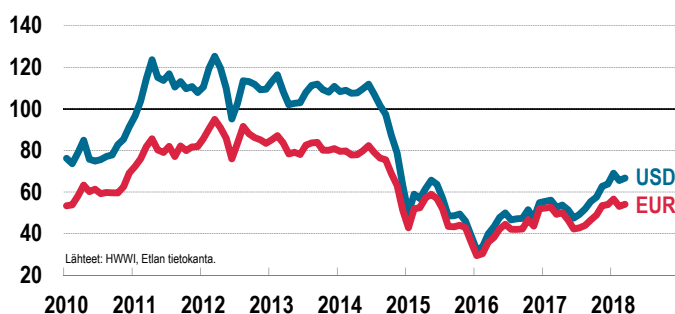
³⁾ Viimeisen kolmen kuukauden keskiarvon muutos ed. kolmesta kuukaudesta.

⁴⁾ Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi. Raakaöljyn osalta kuvaa tasoa v. 2018 ja HWWA-indeksin osalta muutosta v. 2018.

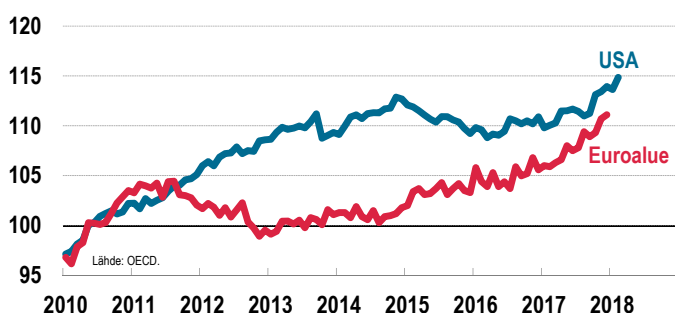
* Ennakotieto/arvio.

Lähde: Tilastokeskus, OECD, Bloomberg.

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta (USD/barreli, Brent)

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind 2010=100)

Pörssiessä levottomuutta kauppasodan uhatessa

Eurolla saa jo noin 10,3 Ruotsin kruunua

Öljyn Brent-laadun hinta noin 68 dollaria tynnyriltä

Yhdysvaltojen viime vuoden viimeisen neljänneksen kasvu tarkentui 2,9 prosenttiin

EU-MAAT TULLIEN ULKOPUOLELLE, KIINALLE TULOSSA 50 MILJARDIN EURON TULLIT

Presidentti Trump jätti EU-maat lopulta teräs- ja alumiinitullien ulkopuolelle. Päätös on kuitenkin voimassa toistaiseksi ja sovitaan pysyväksi vain, jos jatkoneuvotteluissa saavutetaan Yhdysvaltojen hallintoa miellyttäviä tuloksia. EU-maiden lisäksi Yhdysvallat jätti (toistaiseksi) tullien ulkopuolelle Kanadan, Meksikon, Australian, Etelä-Korean, Brasilian sekä Argentiinan. Sen sijaan Kiinalle Trump kaavailee 50 miljardin euron tullimaksuja, jotka koskisivat muun muassa robotiikkaa, lentokone- ja raideliikenneteollisuutta sekä sähköajoneuvoja. Kiina on jo ilmoittanut joistakin vastatoimista, ja jatkosta keskustellaan parhaillaan.

EUROALUEEN KAUPPATASE SELVÄSTI YLIJÄÄMÄINEN

Euroalueen tavaravienti kasvoi 9,1 prosenttia tammikuussa vuodentakaiseen nähden. Euroalueen tavaratuonti kasvoi samanaikaisesti 6,3 prosenttia. Euroalueen kauppataase oli seurauksena 3,3 miljardia ylijäämää tammikuussa. Viime vuonna euroalueen kauppataase oli yhteensä 236 miljardia euroa ylijäämää. Ylijäämä supistui jonkin verran vuodesta 2016, jolloin ylijäämää syntyi 265,3 mil-

...KAUPPAPOLITIIKASSA JATKUU

Korot (%), osake- ja valuuttakurssit

	2017				2018		Viim.	3 kk ka	2017 ka	2018*
	Lok	Mar	Jou	Tam	Hel	maa				
Rahamarkkinakorot, 3 kk, %										
Euribor	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33
USA, Libor	1,36	1,43	1,60	1,73	1,87	2,17	2,31	1,93	1,26	2,11
Japani, 3 kk	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,06	0,07
Iso-Britannia	0,38	0,52	0,52	0,52	0,55	0,62	0,71	0,56	0,36	0,61
Ruotsi, Stibor	-0,51	-0,61	-0,58	-0,43	-0,46	-0,42	-0,36	-0,44	-0,50	-0,42
Memo: Euribor, 12kk	-0,18	-0,19	-0,19	-0,19	-0,19	-0,19	-0,19	-0,19	-0,15	-0,19
Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %										
USA	2,4	2,4	2,4	2,6	2,9	2,8	2,7	2,8	2,3	2,8
Saksa	0,4	0,4	0,4	0,6	0,7	0,6	0,5	0,6	0,4	0,6
Ranska	0,8	0,7	0,7	0,9	1,0	0,8	0,7	0,9	0,8	0,8
Italia	2,1	1,8	1,8	2,0	2,0	1,9	1,8	2,0	2,1	1,9
Espanja	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,2	1,4	1,6	1,4
Belgia	0,7	0,6	0,5	0,7	1,0	0,9	0,8	0,9	0,7	0,9
Kreikka	5,6	5,2	4,4	3,8	4,2	4,3	4,3	4,1	6,0	4,2
Portugali	2,3	2,0	1,8	1,9	2,0	1,8	1,6	1,9	3,1	1,8
Irlanti	0,7	0,6	0,6	0,9	1,1	1,0	0,9	1,0	0,8	1,0
Suomi	0,6	0,5	0,5	0,7	0,8	0,7	0,6	0,7	0,5	0,7

* Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi.

	Lok	Mar	Jou	Tam	Hel	Maa	Viim.	%, 3 kk	%, 12 kk	%, v. alusta*
Osakekurssit, indeksipisteluku ja muutokset (ind., 2008/12=100)										
Eurobloc 300	173,3	173,5	172,7	176,4	168,3	166,1	164,2	-3,8	2,5	-6,9
SP 500, USA	291,3	295,5	303,7	318,0	308,8	308,0	297,6	1,4	14,2	-6,4
Nikkei 300, Japani	200,9	208,4	211,3	219,4	205,9	199,4	197,4	-5,6	8,9	-10,0
Hex, yleisindeksi	182,7	178,7	176,2	182,0	182,8	181,2	178,4	2,9	6,6	-2,0

* Vertailulukuna tammikuun keskiarvo.

Rahamarkkinaennusteet	Lyhyet korot, 3 kk		Pitkät korot, 10v.		Euron val.kurssit paik. valuutoissa					
	Libor	Euribor	USA	Saksa	USD	JPY	RMB	GBP	SEK	RUB
2017	1,26	-0,33	2,33	0,37	1,13	126,65	7,63	0,88	9,64	65,89
2018/3	2,17	-0,33	2,84	0,58	1,23	130,77	7,80	0,88	10,16	70,46
2018e	2,09	-0,28	..	..	1,20	135,25	7,84	0,88	9,82	69,10
2019e	2,79	0,15	..	..	1,20	135,25	7,84	0,88	9,82	69,10

jardia euroa. EU:n yhteenlaskettu kauppataase puolestaan oli viime vuonna 22,9 miljardia euroa ylijäämäinen; vuoden 2016 ylijäämä alueella oli vielä 32,1 miljardia euroa. Tammikuussa kauppataseen ylijäämä oli suurin Saksassa (17,9 mrd. euroa) ja Irlannissa (5,5 mrd. euroa). Alijäämää puolestaan kertyi eniten Britanniassa (16,4 mrd. euroa) ja Ranskassa (9,9 mrd. euroa).

ÖLJYN BRENT-LAADUN HINTA NOIN 68 DOLLARIA TYNNYRILTÄ

Öljyn Brent-laadun hinta on noussut maaliskuun aikana ja on tällä hetkellä noin 68 dollaria tynnyriltä. Hintaa on viime aikoina nosta-

nut Saudi-Arabian ilmoitus, että Opecin ja sen liittolaismaiden kuten Venäjän tulee jatkaa öljyn tuotantoleikkauksia myös ensi vuonna. Aiemmin on tiedetty tuotantoleikkausten jatkuvan todennäköisesti yli tämän vuoden. Toinen öljyn hintaa nostava seikka on todennäköisesti ollut John Boltonin nimitys presidentti Trumpin kansallisen turvallisuuden neuvonantajaksi. Bolton suhtautuu hyvin kriittisesti Iraniin, joka on merkittävä öljynviejävaltio. Toisaalta luottamusindikaattorien mukaan talouskasvu olisi ainakin Euroopassa ohittamassa parhaimman vaiheensa. Tällaiset tiedot tuovat öljyn hintaan myös laskupainetta.

VIIME VUODEN VIENTIÄ KORJATTIIN ALASPÄIN...

Ulkomaankauppa ja vaihtotase (%-muutokset ja mrd. euroa)

	2017			2018			3 kkl ¹⁾	Kum ²⁾	2017 ³⁾	Ennuste 1/2018 ³⁾	
	Lok	Mar	Jou	Tam	Hel	2018				2019	
Tavaroiden vienti											
- määrä, %-muutos	12,1	9,8	1,5	8,2			0,5	8,2	8,3	4,9	4,2
- hinta, %-muutos	4,9	5,0	3,6	3,4	2,9		1,1	3,2	3,8	2,4	1,1
Tavaroiden tuonti											
- määrä, %-muutos	6,9	5,4	-4,4	-2,2			-2,4	-2,2	4,6	3,0	2,5
- hinta, %-muutos	7,9	8,4	6,0	5,4	3,2		2,2	4,3	5,0	2,0	0,6
Vaihtotase, mrd. eur	0,6	0,4	0,4	0,3				0,3	1,6	2,0	2,6
Kauppataase, mrd. eur	0,3	0,2	0,0	0,3				0,3	2,2	3,3	4,8

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä.

²⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

³⁾ Kansantalouden tilinpidossa.

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus.

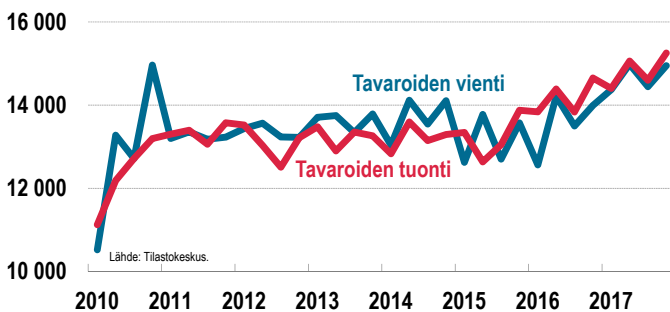
Tavaravienti kasvoi viime vuonna 8,3 prosenttia ja koko vienti 7,8 prosenttia

Tuonti yhteensä lisääntyi 3,5 prosenttia

Tavaraviennin määrä kasvoi tammi-kuussa runsaat 8 prosenttia viimevuotisesta

Tavaroiden tuonti väheni tammi-kuussa

Tavaroiden viennin ja tuonnin määrä (milj. euroa)

Viennin määrä toimialoittain (%-muutos)

	2017 Arvo- osuus, %	2017				2018	Kum ¹⁾
		Lok	Mar	Jou	Tam		
Paperiteollisuus (17)	15,2	5,0	7,5	3,5	7,2	7,2	
Koneet ja laitteet (28)	13,0	22,6	15,8	2,1	19,0	19,0	
Metallien jalostus (24)	12,7	-5,7	6,9	-2,1	9,2	9,2	
Kemikaalit ja lääk. (20, 21)	7,7	-12,7	0,9	-4,4	-8,5	-8,5	
Öljytuotteiden valm. (19)	7,6	-5,5	-9,9	9,0	21,9	21,9	
Sähkölaitteet (27)	6,5	12,8	20,8	3,8	4,3	4,3	

¹⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus.

TELEVIESTINTÄ-, TIETOJENKÄSITTELY- JA TIETOPALVELUJEN OSUUS PALVELUVIENNISTÄMME ON SUURIN

Palveluviennin volyyymi kohosi 6,9 prosenttia vuonna 2017 kansantalouden tilinpidon maaliskuun lopulla korjattujen tietojen mukaan. Palvelujen yhteenlaskettu arvo nousi viime vuonna 7,8 prosenttia. Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelujen osuus oli suurin, 26,7 prosenttia. Niiden vienti lisääntyi kuitenkin vain 1,2 prosenttia edellisvuodesta. Kyseisen erän osuus Suomen palveluviennistä Isoon-Britanniaan oli 37 prosenttia ja viennistä Yhdysvaltoihin 34 prosenttia vuonna 2017. Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelujen vienti Yhdysvaltoihin lähti voimakkaaseen nousuun vuonna 2012, mutta kääntyi lievään laskuun vuonna 2015.

Kuljetusten osuus Suomen palveluviennistä oli viime vuonna 14,2 prosenttia, ja niiden viennin arvo oli 12,7 prosentin kasvussa. Henkisen omaisuuden käytöstä perittyjen maksujen osuus oli 11,5 prosenttia, ja niiden vienti lisääntyi 10,6 prosenttia. Tähän erään kuuluvat tulot tutkimus- ja kehittämistyön tuloksena syntyvistä omistusoikeuksista, franchise-sopimuksiin ja tavaramerkkeihin liittyvät maksut ja palkkiot sekä tietokoneohjelmien jakeluun ja jäljentämiseen liittyvät lisenssit ja tava-

...JA TUONTIA YLÖSPÄIN

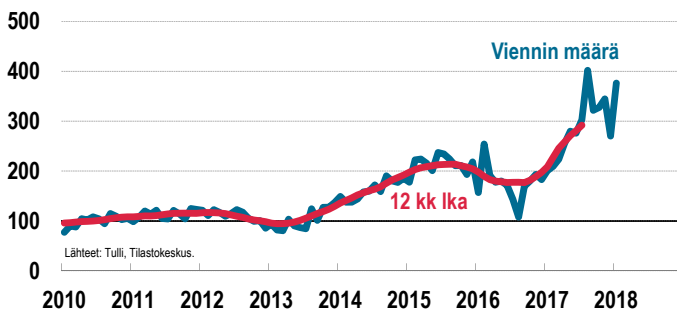
Vienti ja tuonti (vuosimuutos, %)

	2016*		2017*				2017*	Ennuste 1/2018	
	III	IV	I	II	III	IV	I-IV	2018	2019
Vienti yhteensä	5,9	3,9	10,7	6,9	6,0	7,8	7,8	4,0	3,7
Tavarat	6,3	3,1	14,4	5,4	7,0	6,8	8,3	4,9	4,2
Palvelut	4,9	5,4	3,1	11,2	3,7	9,6	6,9	1,7	2,6
Tuonti yhteensä	6,4	5,1	3,6	4,6	3,5	2,6	3,5	2,7	2,5
Tavarat	6,0	5,6	4,1	4,7	5,5	4,1	4,6	3,0	2,5
Palvelut	7,5	4,0	2,6	4,4	-0,6	-0,5	1,4	2,1	2,6

Lähde: Tilastokeskus.

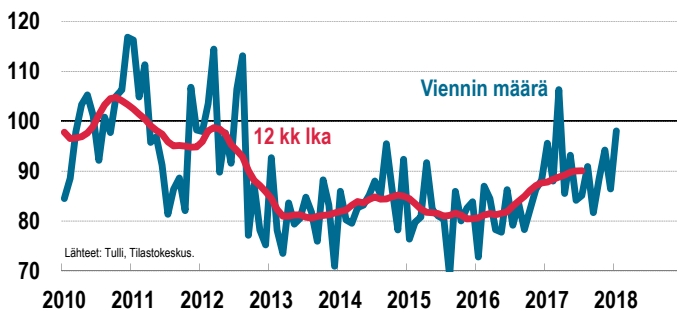
Moottoriajoneuvojen viennin määrä, kausitasoitus

(ind 2010=100)

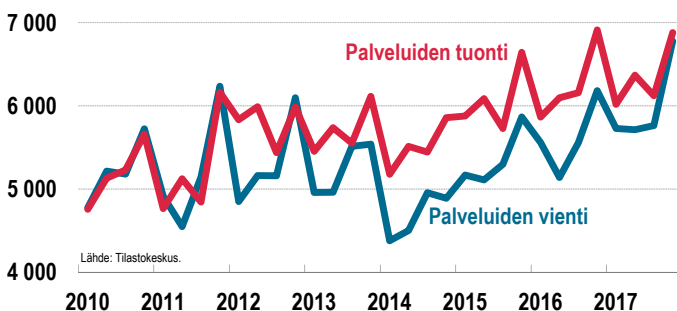

Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden viennin määrä, kausitasoitus

(ind 2010=100)

Palveluiden viennin ja tuonnin määrä (milj. euroa)

ramerkkien lisensiointimaksut. Henkisen omaisuuden käytöstä perittävien maksujen osuus palveluviennistämme Yhdysvaltoihin oli peräti 36 prosenttia viime vuonna ja oli siten suurin yksittäinen erä.

Teknisten, kaupankäyntiin liittyvien ja muiden liike-elämän palveluiden osuus oli 10,2 prosenttia, ja niiden vienti lisääntyi arvoltaan 4,9 prosenttia. Matkailun osuus palveluviennistämme oli 10 prosenttia ja se lisääntyi 7 prosenttia edellisvuodesta. Rakentamisen ja projektitoimitusten osuus oli 8,7 prosenttia, mutta niiden vienti väheni 2,1 prosenttia. Asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelujen osuus oli 6 prosenttia, ja niiden vienti oli vajaan 18 prosentin nousussa.

Tuotannollisten palveluiden osuus oli 5,4 prosenttia, ja niiden vienti lisääntyi viime vuonna runsaat 15 prosenttia. Tutkimus- ja kehityspalvelujen osuus nousi 3,5 prosenttiin, kun niiden vienti kohosi arvoltaan huikeat 69 prosenttia edellisvuodesta. Rahoitus- ja vakuutuspalvelujen osuus laski 1,5 prosenttiin, kun niiden vienti väheni vajaat 12 prosenttia vuodentakaisesta.

Palveluvientimme suurimmat kohdemaat ovat Ruotsi, Yhdysvallat, Saksa ja Iso-Britannia. Yhdysvaltojen osuus Suomen palveluviennistä oli 11 prosenttia vuonna 2017, ja palvelukauppa oli Suomen näkökulmasta selvästi ylijäämäinen. Ison-Britannian osuus oli 5 prosenttia.

TUTKIMUS- JA KEHITYSPALVELUJEN VIENNI NOUSI VOIMAKKAASTI VUODEN VIIMEISELLÄ NELJÄNNEKSellä

Vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä palvelujen vienti nousi arvoltaan 13 prosenttia vuodentakaisesta. Tutkimus- ja kehityspalvelujen vienti kohosi huikeat 241 prosenttia edellisvuodesta. Henkisen omaisuuden käytöstä perittyjen maksujen sekä tuotannollisten palvelujen vienti lisääntyi 26 prosenttia. Telesektorin ja rakentamisen vienti väheni vuodentakaisesta.

VÄHITTÄISKAUPASSA KOHTALAINEN TAHTI

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka) (%)

	2017					2018	
	Elo	Syy	Lok	Mar	Jou	Tam	Hel
Vähittäiskauppa	3,1	2,6	2,9	3,2	3,5	4,1	3,6
Päivittäistavara kauppa	1,9	1,9	1,4	1,1	1,2	1,7	1,4
Tavaratalokauppa	1,0	0,3	1,4	1,7	3,6	4,1	
Erikoiskauppa yhteensä	5,3	4,2	4,7	5,9	5,6		
Kodintekniikan vähittäiskauppa	15,1	14,0	14,7	17,1	15,6		
Rautakauppatavaroiden väh.kauppa	3,6	1,8	1,8	3,2	3,3		
Urheiluvälineiden vähittäiskauppa	5,1	4,9	7,2	6,6	7,5		
Moottoriajoneuv. kauppa ja korjaus	5,9	3,7	3,2	3,5	3,3	4,2	

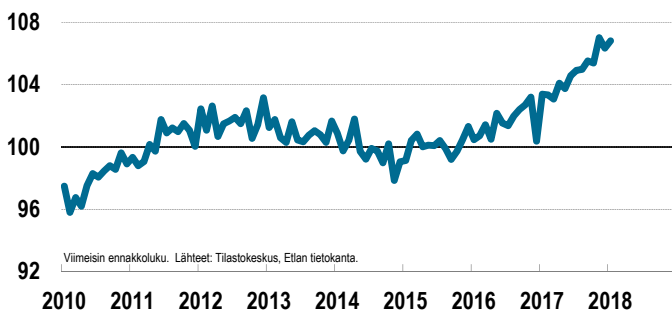
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vähittäiskaupan kasvu kohtalaista helmikuussa

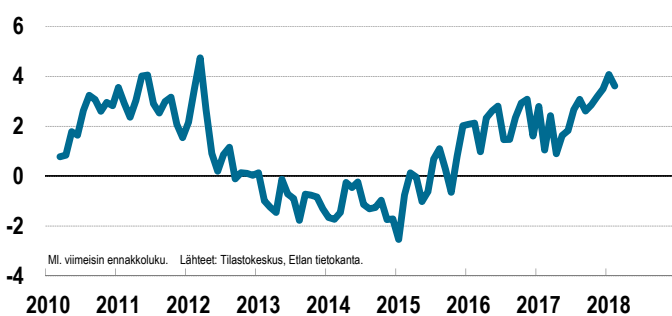
Tavaroiden hinnat yleisesti alentuneet vuoden takaisesta – tammikuussa nousua

Henkilöautojen ensirekisteröinnit pienessä kasvussa viime vuodesta

Vähittäiskaupan myynnin kausitas. määrä (ind 2010=100)

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka) (%)

Nimellinen palkkasummaindeksi, vuosimuutos (3 kk lka) (%)

	2017						2018
	Hei	Elo	Syy	Lok	Mar	Jou	Tam
Koko talous	2,1	2,0	1,9	3,4	3,7	3,8	4,0
Teollisuus (B-E)	2,1	2,0	0,1	1,9	2,6	3,0	3,4
Rakentaminen (F)	6,7	6,7	3,4	6,4	6,4	6,8	7,7
Kauppa (G)	1,0	0,9	0,8	1,4	1,6	1,6	1,9
Muut palvelut (HIJLMNRS)	4,4	4,6	4,2	5,1	5,5	5,6	6,1
Julkiset toimialat (OPQ)	-1,4	-1,7	0,4	2,7	2,8	2,9	2,7

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

VÄHITTÄISKAUPAN VIRE JATKUNUT

Ennakkolukujen mukaan vähittäiskaupan liikevaihdon määrän kasvu jatkui helmikuussa mukavassa 2,1 prosentin vauhdissa. Joulu-helmikuun keskimääräinen lukema oli jopa 3,6 prosenttia.

Kausitasoitettuna vähittäiskaupan myynnin määrä kasvoi marras-tammikuussa 1,4 prosenttia elo-lokakuusta. Tahti oli kovaa erityisesti marraskuun ansiosta. Joulu-tammikuussa kausitasoitettun myynnin määrä oli hieman alempi kuin marraskuussa.

Viime vuoden loka-joulukuussa kodintekniikan vähittäiskaupan myynnin määrä oli edelleen kovassa yli 15 prosentin vuosikasvussa. Tuotteiden laadun ja ominaisuuksien paraneminen lasketaan mukaan Tilastokeskuksen määräindeksiin, mikä nostaa tätä lukua. Käypähintainen myynnin arvo nousi 9,2 prosenttia, kun hinnat alenivat 5,6 prosenttia.

HINNAT OVAT ALENTUNEET LAAJALTI – TAMMIKUUSSA MUUTOS?

Kokonaisuutena ottaen hinnat alenivat loka-joulukuussa vuoden takaisesta vähittäiskaupassa 0,9 prosenttia. Erikoiskaupan eri aloilla hintojen laskua oli liikevaihtolukujen perusteella seuraavissa: apteekit, terveydenhoito-, kosmetiikka- ja hygieniatuotteiden vähittäiskauppa (-4,8%), optisen alan vähittäiskauppa (-2,7%), vaatteiden ja jalkineiden vähit-

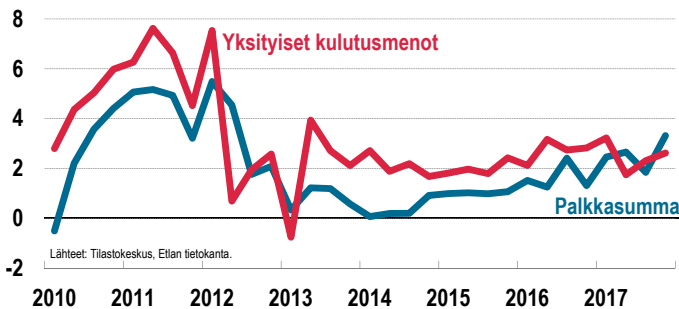
Yksityiset kulutusmenot

Yksityiset kulutusmenot, määrän vuosimuutos (%)

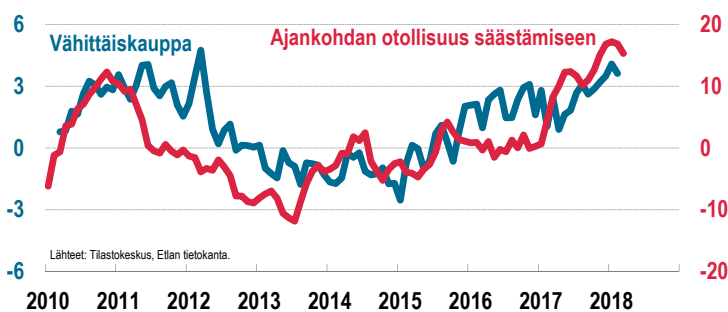
	2016			2017				Ennuste 1/2018	
	II	III	IV	I	II	III	IV	2018	2019
Yks. kulutusmenot	2,4	1,8	1,6	2,2	0,9	1,5	1,9	1,9	1,7
Kestävät kulutustav.	9,3	6,8	1,9	6,8	1,2	4,6	7,5	5,2	3,6
Puolikestävät tavarat	4,1	3,9	1,5	1,3	0,6	2,8	4,8	2,4	1,8
Lyhytikäiset tavarat	0,9	-0,2	0,2	0,7	1,4	1,3	0,6	0,4	0,8
Palvelut	2,2	1,4	1,5	2,7	0,5	1,1	1,3	1,7	2,0

Lähteet: Tilastokeskus, ETLAn tietokanta.

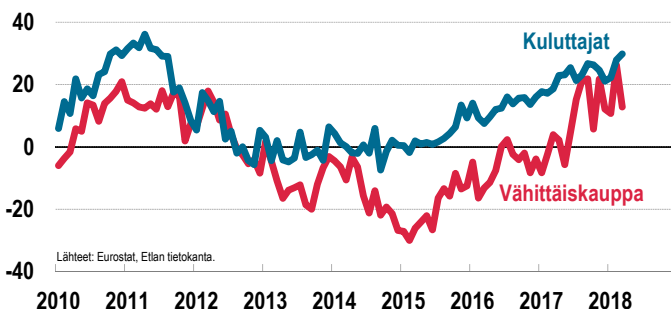
Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (%)

Ajankohdan otollisuus säästämiseen ja vähittäiskauppa, muutos ed. vuodesta (säästämisen 3 kk:n keskiarvon pistemuutos ed. v:sta ja vähittäiskaupan 3 kk:n %-muutos ed. v:sta)

Luottamusindikaattorit (saldot)

täiskauppa (-2,4%), urheiluvälineiden vähittäiskauppa (-2,2%), kukkien, kasvien ja puutarha-alan vähittäiskauppa (-1,7%), huonekalujen, sisustus- ja taloustavaroiden vähittäiskauppa (-1,3%) sekä kirjojen, sanomalehtien ja paperitavaran vähittäiskauppa (-0,8%).

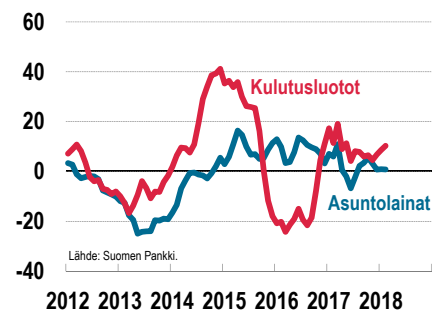
Tammikuussa hinnat kuitenkin nousivat koko vähittäiskaupassa 0,3 prosenttia vuoden takaisesta. Muutos joulukuun -1,1 prosenttiin oli huomattava.

MAALISKUUSSA HENKILÖAUTOJEN ENSIREKISTERÖINNIT NOUSUSSA

Henkilöautojen ensirekisteröinnit olivat taas maaliskuussa 4,5 prosenttia viime vuotta korkeammalla, vaikka tänä vuonna pääasiainen ajoittuminen ehkä vähän verotti kauppaa. Koko tammi-maaliskuu oli 3,9% viime vuotta korkeammalla.

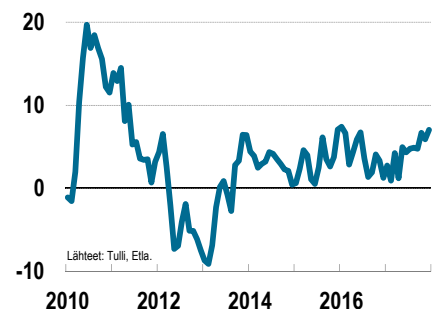
Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista

(3 kk lka, vuosimuutos, %)

Kulutustavaroiden tuonnin kausitasoitettu määrä, 3 kk:n lka

(vuosimuutos, %)

ASUINRAKENTAMISEN ALOITUKSET VAHVASSA KASVUSSA

Ennakoivia indikaattoreita (%-muutos vuodentakaisesta ellei toisin ilmoitettu)

	2017					2018	3 kk ¹⁾	2017*	Ennuste 1/2018	
	Syy	Lok	Mar	Jou	Tam				2018	2019
Inv.tav. tuonti (määrä)	7,7	14,7	2,9	-10,5	10,0		0,8	5,3	3,0	3,0
Inv.tav. tuotanto (määrä)	-2,4	5,8	12,7	0,9	18,1		1,8	4,0		
Teoll. kapasit. käyttöaste ²⁾	83,1	82,9	83,0	81,1						
Rakennusaineteollisuus ³⁾	4,8	3,7	6,9	30,3	7,3		2,4	11,0		
Rakennusten aloitukset (m ³)	7,8	-5,5	-1,7	-3,2	61,5		0,7	8,9		
- asuinrakennukset	21,1	-5,5	27,6	19,2	92,3		4,5	15,3		
- muut rakennukset	1,0	-5,4	-17,5	-11,7	47,5		-1,2	5,8		
Uudisrak. vol.ind. yht.	5,1	4,8	4,8	7,3	12,1		1,6	8,3	4,0	4,3
- asuntorakentaminen	8,4	7,0	7,5	10,0	15,0		2,3	8,7	5,5	4,0
- muu talonrakentaminen	2,1	2,9	2,5	4,9	9,4		1,0	7,8	2,5	4,5
Rak. luottam.ind. saldo ⁴⁾	-3,9	-2,7	-2,1	-2,0	2,3					

¹⁾ Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos.

²⁾ Kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-yksikköä.

³⁾ Tuotannon määrä.

⁴⁾ Eurostat.

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat.

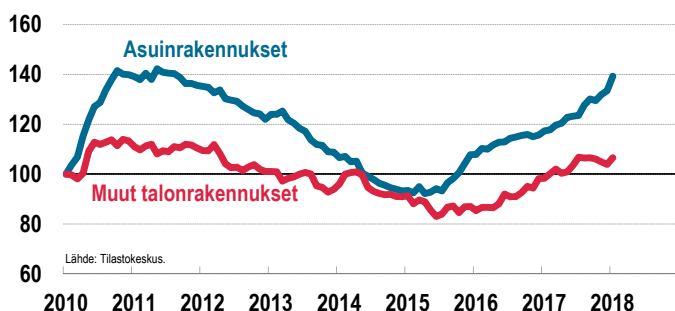
**Uudisrakentaminen piristyi
vuodenvaihteessa**

Aloitustiedot lupaavia

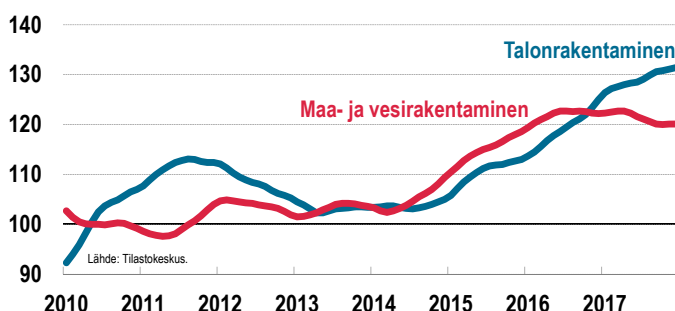
**Ennusteiden erot pieniä tälle
vuodelle**

Etlä optimisempi ensi vuonna

Uudisrakennusten aloitukset (m³), 12 kk, lka (ind 2010/1=100)

Rakennusyriyten myynnin volyyymi, trendi (ind 2010=100)

Uudisaloitusten kasvu vauhdittui vuodenvaihteessa. Marras-tammikuussa uudisrakentamisen määrä oli 8 prosenttia vuodentakaisesta korkeampi. Kausitasattu tuotantoura oli vahvimmissa nousussa asunto- sekä liike- ja toimistorakentamisessa.

Uudisrakentamisen tuotantonäkymä alkuvuodelle on varsin hyvä, sillä talonrakennusten aloitusten trendikasvu jatkui ja vuodenvaihteessa se hieman kiihtyi. Etenkin asuntojen aloitusten kausitasattu kasvu vauhdittui.

Myös yritysten uudisrakennusten aloitukset viittaavat tuotannon määrän ylittävän kevätkuukausina vuodentakaisen tasonsa. Päärakennustyypeistä ainoastaan julkisen talonrakentamisen tuotanto näyttää supistuvan viimevuotisesta.

EK:n suhdannetiedustelun mukaan rakentamisen luottamusindikaattori notkahti hieman helmikuussa. Rakennusalan henkilökuntaodotus oli lievässä laskussa, mutta tilauskanta pysyi ennallaan.

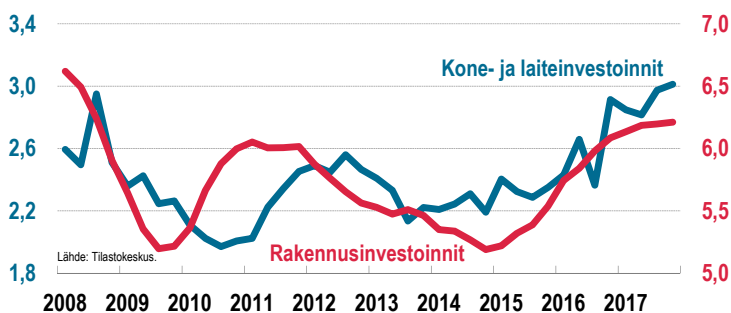
Investointien volyymi (%-muutokset ed. vuodesta)

	2016*	2017*				Qt/ Qt-1 ¹⁾ *	2017*	Ennuste 1/2018	
	IV	I	II	III	IV	I-IV	2018	2019	
Investoinnit yht.	10,0	9,3	5,7	7,9	3,2	-0,4	6,3	3,0	4,4
Yksityiset inv.	10,4	11,4	7,8	10,4	4,8	-0,2	8,4	2,9	4,6
Julkiset inv.	8,5	0,2	-4,4	-3,4	-3,3	-0,7	-2,9	3,7	3,6
Koneet ja laitteet	39,2	26,2	5,7	29,9	5,4	1,9	14,9	0,2	5,4
Rakennusinv.	9,5	8,1	5,3	3,4	2,3	0,2	4,6	3,4	3,5
- asuinrak.	9,0	7,5	5,2	3,7	4,6	1,4	5,1	4,3	3,8
- muut talonrak.	11,5	10,2	6,9	3,9	0,4	-0,1	5,1	2,3	3,3
- maa- ja vesirak.	7,7	4,1	2,7	1,8	0,3	0,0	2,0	2,8	3,2
Muut investoinnit	-6,8	5,0	7,8	1,4	3,1	-2,9	4,3	4,8	5,8

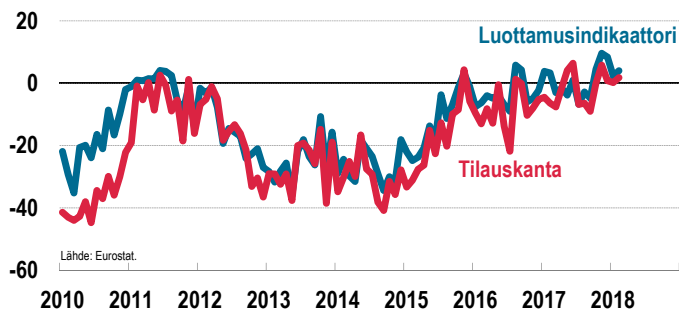
¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä.

Lähde: Tilastokeskus.

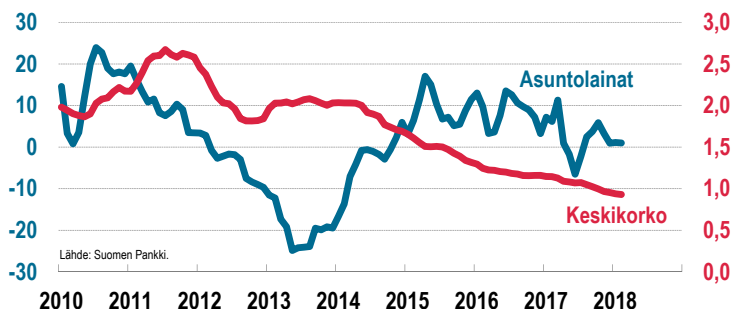
Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien volyymi, kausitasoitus (mrd. euroa vuoden 2010 hinnoin)

Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)

Kotitalouksien nostamat as.lainat, 3 kk, summa (%-muutos ed. v:sta)

EK:n luotaama rakennusalan näkymä on sopusoinnussa mm. talonrakentamisen lupakehityksen kanssa, sillä rakennuslupien määrän 12kk vuosikasvu pysähtyi tammikuussa.

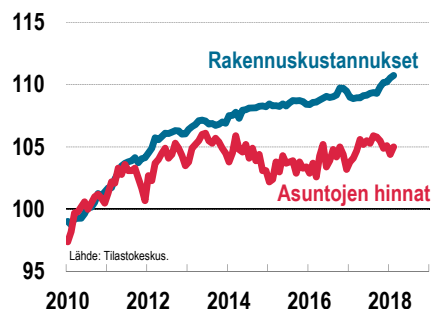
Rakennusalan suhdanneryhmä (Raksu) ja rakennusteollisuus (RT) julkaisivat rakentamisen ennusteensa maaliskuun lopulla.

Raksun arvioissa rakentamisen uudistutuotanto kasvaa tänä vuonna 5–7 prosenttia, ja koko rakentamisen kasvu asettuu 2–4 prosentin haarukkaan. Rakennusteollisuus odottaa uudisrakentamiseen tälle vuodelle vajaan 3 prosentin kasvua ja koko rakentamiseen 2,5 prosentin lisäystä.

Etlan 1/2018 rakentamisen ennusteissa uudisrakentaminen kasvaa tänä vuonna 4 prosenttia ja koko rakentaminen 3,5 prosenttia, joten kasvuarvot poikkeavat verraten vähän Raksun ja RT:n ennusteista.

Vuoden 2019 ennusteiden erot revähtävät suuriksi. Etlan arvioissa koko rakentaminen jatkaa 3,5 prosentin kasvu-uralla, mutta RT ennakoi sen pysyvän ennallaan. Raksu arvioi rakennustuotannon supistuvan 0–2 prosentin haarukkaan ensi vuonna.

Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat (ind 2010=100)

BKT KASVOIKIN VAIN 2,6 PROSENTTIA VUONNA 2017

Indikaattoreita (indeksit 2010=100 tai %-muutos vuoden takaisesta)

	2017			2018		Kum ¹⁾
	Mar	Jou	Tam	Hel	Maa	
Kokonaistuotanto, 2010=100	104,4	109,9	98,5			
vuosimuutos, %	3,1	0,3	3,0			3,0
Alkutuotanto, 2010=100	114,7	110,9	119,8			
vuosimuutos, %	-1,8	-3,3	0,7			0,7
Jalostus, 2010=100	96,5	98,5	86,6			
vuosimuutos, %	2,8	-2,1	5,5			5,5
Palvelut, 2010=100	107,4	114,8	103,0			
vuosimuutos, %	3,3	1,4	2,1			2,1
Teoll. luottamusind., saldo*	14	18	16	14	11	
Rak. luottamusind., saldo*	10	8	2	4	2	
Palv. luottamusind., saldo*	25	21	22	28	30	

¹⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Lähteet: Tilastokeskus ja *European Commission: Business and Consumer Survey Results.

Palvelualojen arvonlisäyksen volyymin kaikkien neljännesten kasvulukuja korjattiin alaspäin

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto kasvoi eniten tammi-kuussa

Teollisuusyritysten tuotanto-odotukset heikkenivät tuntuvasti maaliskuussa

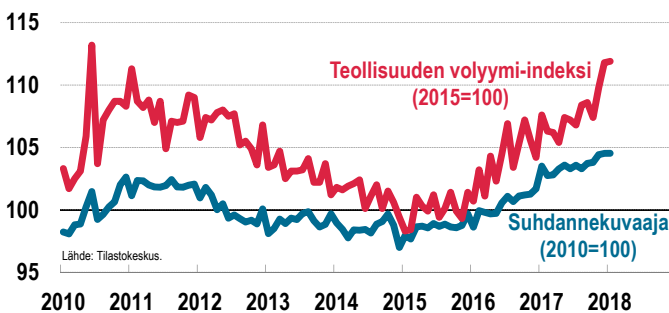
JULKISYHTEISÖIHIN KOHDISTUNEET KORJAUKSET PIENENSIVÄT VIIME VUODEN BKT-LUKUA

Kansantalouden tilinpidon maaliskuun lopulla tarkistettujen ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvoi vain 2,6 prosenttia vuonna 2017. Julkisyhteisöjen tuoteveroja sekä omaisuustuloja ja -menoja korjattiin, mikä pienensi bkt:n muutosta 0,1 prosenttiyksikköä. Helmikuun lopulla julkaistu bkt:n kasvuluku oli 3 prosenttia ja maaliskuun puolivälissä julkaistu luku oli 2,7 prosenttia.

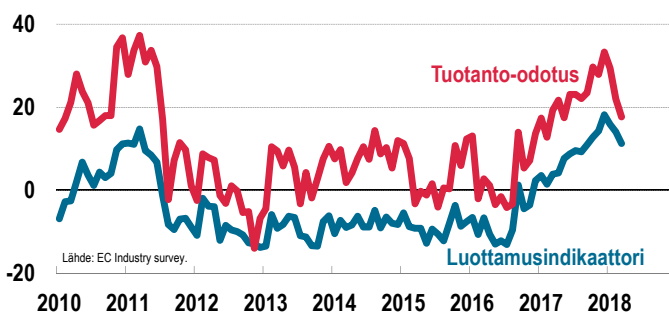
Palvelualojen yhteenlaskettu arvonlisäyksen volyymi kasvoi viime vuonna 2,8 prosenttia edellisvuodesta. Kaikkien neljännesten kasvulukuja korjattiin alaspäin maaliskuun lopun tarkistuksessa.

Tuotannon suhdannekuvaajan tuoreimmassa tilastojulkistuksessa kokonaistuotanto kasvoi viime vuonna alkuperäisen sarjan mukaan 2,9 prosenttia, edellisessä julkistuksessa kasvuluku oli 3,7 prosenttia. Korjaus on melkoinen. Eroa bkt-lukuun on nyt 0,3 prosenttiyksikköä. Suhdannekuvaajan ja kansantalouden tilinpidon bruttokansantuotteen välinen ero johtuu tuoteveroista ja tuotetukipalkkioista, joita suhdannekuvaaja ei ota huomioon.

Tuotanto, kausitasoitus (ind)

Teollisuuden odotukset (saldoluku)

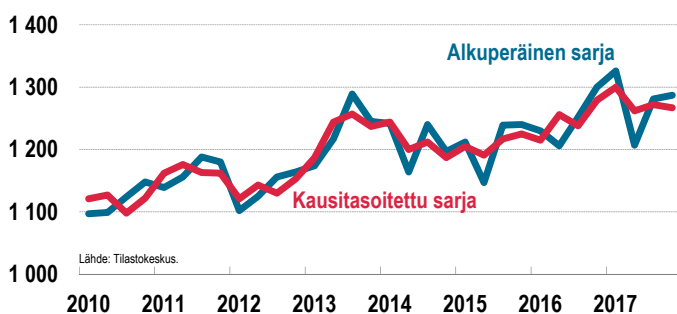

Kokonaistuotanto toimialoittain (%-muutos)

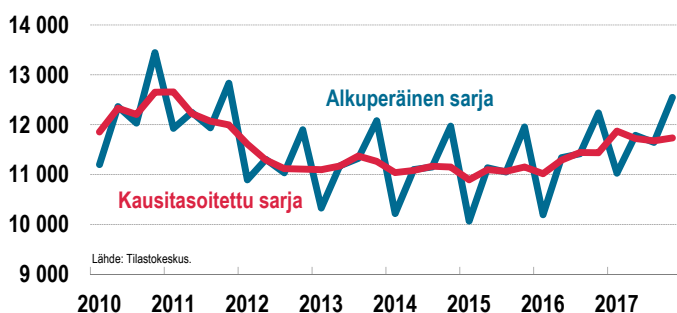
	2016*		2017*				2017*	Ennuste 1/2018	
	III	IV	I	II	III	IV	2018	2019	
Bkt markkinahintaan	2,5	2,2	3,9	2,6	2,0	2,2	2,6	2,8	2,4
Alkutuotanto	1,0	4,8	7,8	0,1	2,3	-1,0	2,3	7,7	-3,8
Teollisuus (B, C, D, E)	2,7	1,7	8,3	3,3	1,2	3,0	3,9	4,6	5,6
Rakentaminen	5,3	4,6	8,4	6,0	3,3	1,4	4,5	3,6	3,1
Palvelut	1,7	1,7	3,5	2,4	2,4	2,7	2,8	2,2	1,9
Bkt muutos ed. nelj.	1,1	0,4	1,1	0,4	0,1	0,6			

Lähde: Tilastokeskus.

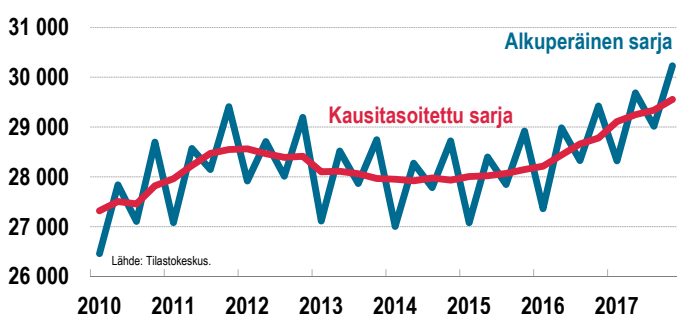
Alkutuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

Palvelujen tuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

KOKONAISTUOTANTO NOUSI TAMMIKUUSSA TYÖPÄIVÄKORJATTUNA VAJAAAN PROSENTIN VUODENTAKAISESTA

Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan mukaan kokonaistuotanto kasvoi kuluvan vuoden tammikuussa alkuperäisen sarjan mukaan 3 prosenttia, mutta työpäiväkorjattuna vain 0,9 prosenttia vuodentakaisesta. Kausitasoitettuna tuotanto jäi joulukuun lukemiin. Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto kohosi tammikuussa työpäiväkorjattuna vajaat 2 prosenttia vuodentakaisesta. Palvelualojen tuotanto nousi vajaan prosentin, mutta alkutuotanto väheni runsaat 2 prosenttia.

TEOLLISUUDEN LUOTTAMUKSEN HEIKKENEMINEN JATKUI MAALISKUUSSA

Euroopan komission julkaisema teollisuuden luottamusindikaattori heikkeni maaliskuussa vajaat 2 pistettä sekä EU:ssa että euroalueella, kun tuotanto-odotukset laskivat helmikuusta. Tilaukset ohenevat hieman molemmilla alueilla ja valmistusvarastot kasvoivat jonkin verran.

Suomessa teollisuuden luottamus heikkeni kolme pistettä maaliskuussa. Indikaattorin pisteluku oli 11. Tuotanto-odotukset heikkenivät tuntuvasti helmikuusta, mutta tilaukset pienenevät vain hieman. Valmistusvarastot kasvoivat selvästi, ja myyntihintaodotukset alenihieman.

Palvelualojen luottamusindikaattori nousi kaksi pistettä helmikuusta. Pisteluku oli korkein vuoden 2011 kesäkuun jälkeen. Tuotanto-odotukset nousivat merkittävästi, peräti kahdeksan pistettä edellisestä kuukaudesta. Samanaikaisesti liiketoiminnan tilanteen koettiin heikentyneen huomattavasti. Myyntihintaodotukset heikkenivät jonkin verran.

KONEIDEN JA LAITTEIDEN TUOTANTO OLI...

Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi (2015=100, vuosimuutos, %)

Toimiala	2017				2018		3 kkl ¹⁾	Kum ²⁾	2016 ³⁾	Ennuste 1/2018	
	Lok	Mar	Jou	Tam						2018	2019
Teknoliateollisuus	4,4	11,5	6,0	6,3	3,7	13,1	0,2			5	6
- metallien jalostus	6,8	14,4	0,5	-2,6	-7,0	1,5	6,2			2	2
- kone- ja met.tuotet.	10,5	17,5	8,3	14,0	4,3	23,1	1,8			9	11
- elektr.- ja sähköteoll.	-4,4	-2,7	-2,7	-1,6	6,3	0,8	-6,2			4	4
Metsäteollisuus	4,4	6,8	5,8	3,4	1,8	3,9	3,3			7	4
- puutavateollisuus	9,4	9,8	6,9	-1,9	0,5	0,6	3,4			5	2
- paperiteollisuus	1,9	6,5	6,7	4,8	1,8	5,2	3,3			8	5
Kemianteollisuus	-3,6	-15,8	6,5	2,1	2,9	-2,0	7,2			1	3
Elintarviketeollisuus	1,5	3,9	3,3	0,4	-0,3	3,9	1,3			3	1
Tevanake-teollisuus	-6,0	-1,5	-1,1	0,2	4,5	6,2	2,5			5	2
Muu tehdasteollisuus	2,7	7,4	20,2	2,9	7,9	6,6	1,8			4	4
Tehdasteollisuus yht.	0,3	5,4	7,4	3,5	2,9	7,5	2,3			4,5	4,2
Tehdasteollisuus pl. elektr.- ja sähköteoll.	1,9	6,6	8,3	5,0	2,4	8,8	3,6			5,1	6,3
Kaivostoiminta ja louhinta	2,2	9,0	40,0	-0,3	10,8	0,2	16,7			2	7
Sähkö, kaas ja lämpöhuolto	-0,3	-4,0	2,8	4,5	2,9	4,5	0,7			3	3
Koko teollisuus	0,2	4,0	7,3	4,0	2,8	7,2	2,3			4,3	4,1

¹⁾ Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna.

²⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

³⁾ Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan.

Lähde: Tilastokeskus.

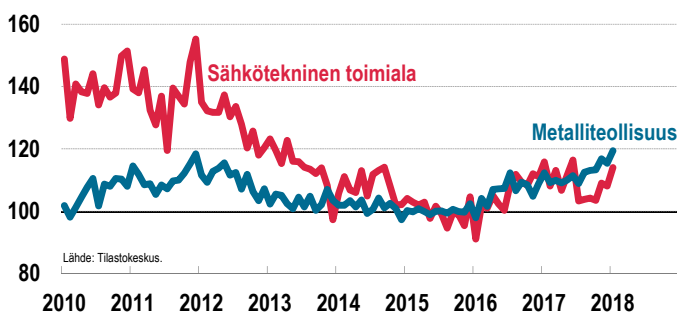
Metallien jalostuksen ja sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto supistui

Paperiteollisuuden tuotannon vahva kasvu jatkui

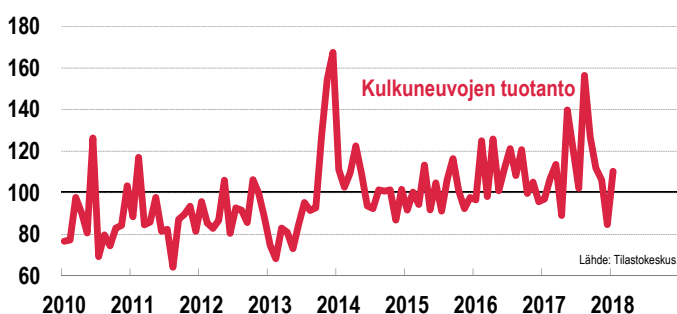
Juomateollisuuden tuotanto on kovassa kasvussa

Teollisuuden uusien tilausten arvo kasvoi tammikuussa

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind 2015=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Lähde: Tilastokeskus.

TYÖPÄIVÄKORJATTUNA TEOLLISUUS- TUOTANTO KASVOI TAMMIKUUSSA VAJAAT 5 PROSENTTIA VUODENTAKAISESTA

Teollisuustuotannon volyyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan koko teollisuuden tuotanto kohosi tammikuussa 7,2 prosenttia vuodentakaisesta. Työpäiväkorjattuna tuotanto lisääntyi 4,8 prosenttia. Kausitasoitettuna teollisuustuotanto kasvoi tammikuussa 0,1 prosenttia joulukuusta. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto lisääntyi peräti 5,5 prosenttia joulukuusta ja koko metalliteollisuuden 3,4 prosenttia. Kaivostoiminnan ja louhinnan tuotanto lisääntyi 0,2 prosenttia. Muiden toimialojen tuotanto väheni.

KONE- JA METALLITUOTETEOLLISUUDEN TUOTANTO LÄHENEE ALKUVUODEN 2008 TASOA

Vuodentakaiseen verrattuna kausitasoitettu teollisuustuotanto kasvoi tammikuussa 4 prosenttia. Päätoimialoista eniten lisääntyi metalliteollisuuden tuotanto, 6,3 prosenttia vuodentakaisesta. Koneiden ja laitteiden valmistus koho-

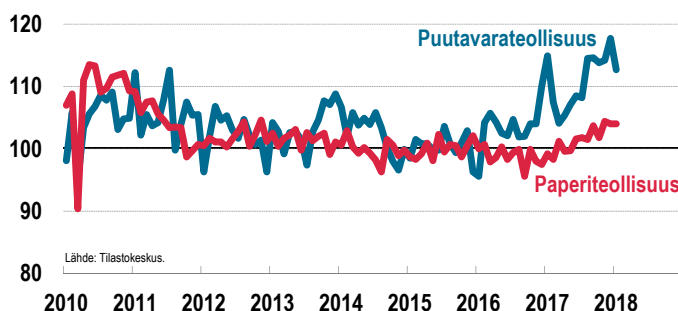
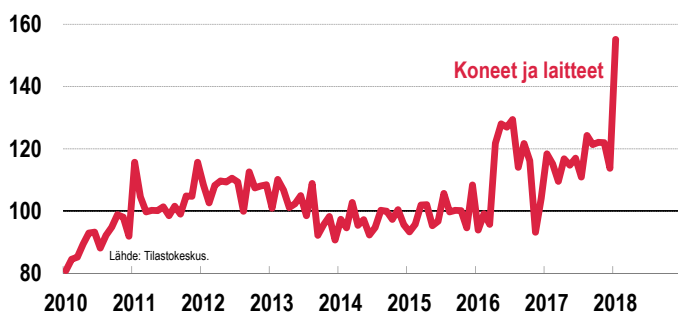
...HUIPPULUKEMISSA TAMMIKUUSSA

Arvonlisäyksen volyymi toimialoittain (%-muutos)

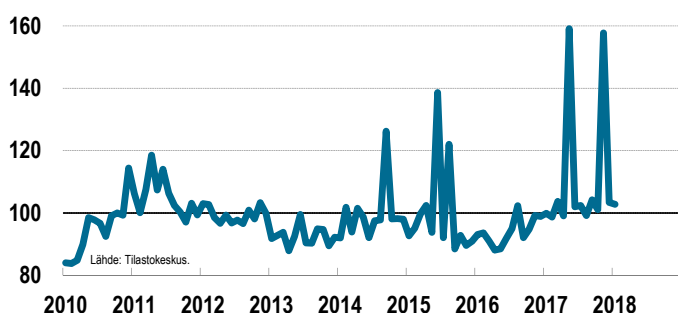
	2016*		2017*				2017*	Ennuste 1/2018	
	III	IV	I	II	III	IV	I-IV	2018	2019
Koko teollisuus	2,7	1,7	8,3	3,3	1,2	3,0	3,9	4,6	5,6
Tehdasteollisuus	4,0	2,1	10,4	4,0	1,4	3,1	4,5	5,0	6,1
Metsäteollisuus	0,4	1,0	5,9	2,9	6,1	6,9	5,4	7,7	6,5
Kemianteollisuus	11,0	9,5	10,5	8,6	0,7	1,4	5,1	1,7	5,2
Metalliteoll. pl.									
sähkötekn.	1,8	3,4	12,8	4,9	3,6	2,5	5,6	6,7	8,6
Sähkötekn. teoll.	5,7	-3,4	14,8	0,5	-6,6	1,9	2,3	3,9	4,4
Koko teollisuuden muutos ed. nelj.	1,4	-0,5	4,1	-1,7	-0,4	1,1			

Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind 2015=100)

Teollisuuden uudet tilaukset, kausitasoitus (ind 2015=100)

si peräti 31 prosenttia viimevuotisesta. Kulkuneuvojen tuotanto oli 14 prosentin kasvussa, ja metallituotteiden tuotanto lisääntyi 12 prosenttia. Koneiden korjaus, huolto ja asennus väheni 3,5 prosenttia. Metallien jalostuksen tuotanto jäi 2,6 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto väheni 1,6 prosenttia.

Paperiteollisuuden tuotanto oli 4,8 prosentin kasvussa, mutta puutavaraeteollisuuden tuotanto supistui 1,9 prosenttia. Kemianteollisuuden tuotannon kasvu jatkui tammikuussa 2 prosentin tahtia.

Elintarvikkeiden tuotanto supistui tammikuussa 2,7 prosenttia joulukuusta ja 0,8 prosenttia vuodentakaisesta. Juomateollisuuden tuotanto on sitä vastoin kovassa kasvussa. Juomien valmistus lisääntyi 9 prosenttia toista kuukautta peräkkäin.

Tevanake-teollisuuden tuotanto jäi lähes edellisvuoden lukemiin, vaate- ja nahkateollisuuden supistumisen takia. Tekstiilien valmistus oli kuitenkin kasvussa.

Rakennusaineteollisuuden tuotanto nousi tammikuussa 6,4 prosenttia vuodentakaisesta ja veti siten muun tehdasteollisuuden tuotannon 2,9 prosentin kasvuun.

PAPERITEOLLISUUDEN UUSIEN TILAUSTEN ARVO NOUSI VAJAAT 10 PROSENTTIA KULUVAN VUODEN TAMMIKUUSSA

Teollisuusyritysten uusien tilausten arvo nousi tammikuussa 6,9 prosenttia vuodentakaisesta, kun paperi- ja metalliteollisuuden tilausten arvo oli edellisvuotista suurempi. Paperiteollisuuden tilaukset kasvoivat arvoltaan 9,5 prosenttia ja metalliteollisuuden lisääntyivät 7,8 prosenttia. Kemianteollisuuden tilausten arvo väheni 0,1 prosenttia vuodentakaisesta.

AVOIMIA TYÖPAIKKOJA ENNÄTYSMÄÄRÄ

Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

	2017					2018				
	Lok	Mar	Jou	Tam	Hel	3 kk ¹⁾	2017	Ennuste 1/2018		
								2018	2019	
Alkutuotanto	9,8	4,3	4,7	8,5	2,1	1,6	-1,9	0,5	-1,0	
Teollisuus	-4,3	-1,1	0,6	3,5	7,7	0,5	-0,4	0,2	0,1	
Rakennustoiminta	2,8	10,1	0,0	6,0	6,0	1,3	4,8	3,3	2,0	
Kauppa	3,3	-1,4	-4,5	2,7	2,0	0,1	-2,4	1,2	0,7	
Liikenne	4,7	4,1	3,4	4,1	3,3	1,2	1,2	1,2	0,5	
Rahoitus, liike-el. palv.	0,0	7,4	6,5	-5,7	-2,5	0,8	5,1	2,1	1,7	
Julk. ja muut yhtk. palv.	3,2	4,4	3,2	4,7	4,0	1,2	1,4	1,6	1,4	
- julkinen sektori	2,7	7,6	3,6	1,5	-0,4	1,1	2,6	0,9	0,7	
Työlliset yhteensä	1,9	3,4	2,0	3,0	3,3	0,9	1,0	1,5	1,0	
Työvoiman tarjonta	1,0	2,3	2,6	2,5	2,7	0,9	0,8	1,0	0,6	
Tyött.aste, kausitas. sarja	8,5	8,4	8,4	8,4	8,4	-0,3 ²⁾	8,6	8,1	7,7	
Työll.aste, kausitas. sarja	70,3	70,6	70,8	71,0	71,1	2,1 ²⁾	69,5	70,8	71,7	

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden keskiarvon muutos edellisestä, %, kausivaihtelusta tasoitettuja työllisyyslukuja.

²⁾ %-yksikköä.

Lähde: Tilastokeskus.

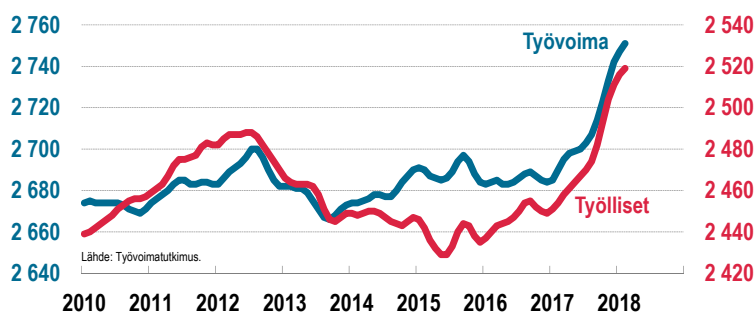
Työmarkkinat vahvassa vedossa helmikuussa

Teollisuuden työllisyys loivaan nousuun

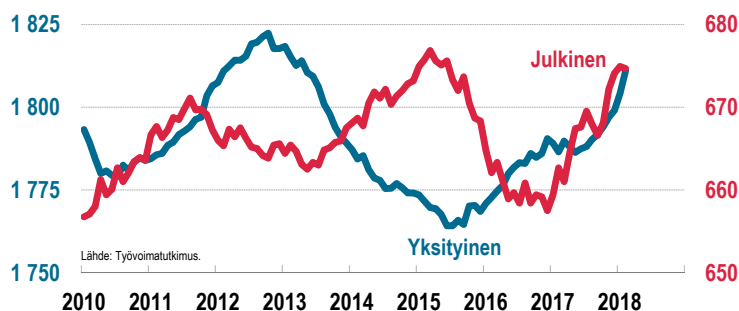
Avoimia työpaikkoja ennätysmäärä helmikuussa

Työvoimatoimistojen koulutusohjelmissa lähes 60 000 henkilöä

Työn kysyntä ja tarjonta, trendi (1 000 henkilöä)

Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset, 12 kk, lka summa (1000 henkilöä)

Syksyllä käynnistynyt työllisyyden vahva kasvu jatkui alkuvuonna. Tammi-helmikuussa koko kansantalouden työpaikkojen määrä kasvoi 3,1 prosenttia vuodentakaisesta.

Päätoimialoista keskimääräistä nopeampaan vuosikasvuun ylsivät alkutuotanto, teollisuus, liikenne sekä yksityiset henkilökohtaiset palvelut. Näillä päätoimialoilla kausitasattu työllisyysurakin nousi. Työllisyystrendi kääntyi loivaan laskuun liike-elämän palveluissa ja julkisyhteisöissä.

Alatoimialoista työn kysynnän kasvu etenkin vuodentakaiseen verrattuna oli yllättävän voimakasta mm. metsä- ja kemianteollisuudessa, kuljetuspalveluissa, moottoriajoneuvojen kaupassa sekä yksityisissä henkilökohtaisissa palveluissa.

Työllisyyden paranemisen myötä uutta työvoimaa tuli runsaasti markkinoille. Työn tarjonta kohosi tammi-helmikuussa 2,6 prosenttia viimevuotisesta, josta lähes neljännes selittyi vähentyneellä piilotyöttömyydellä.

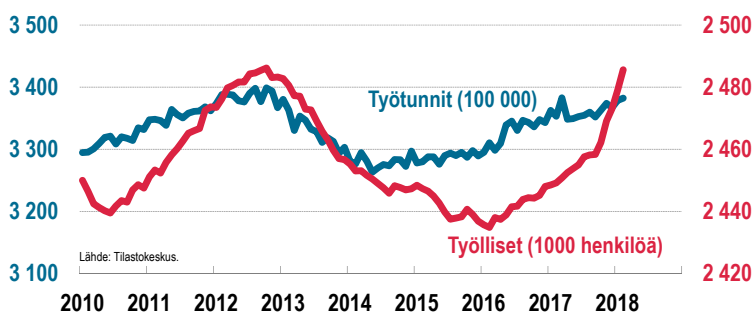

Työpanos, 3 kk, Ika (vuosimuutos-%)

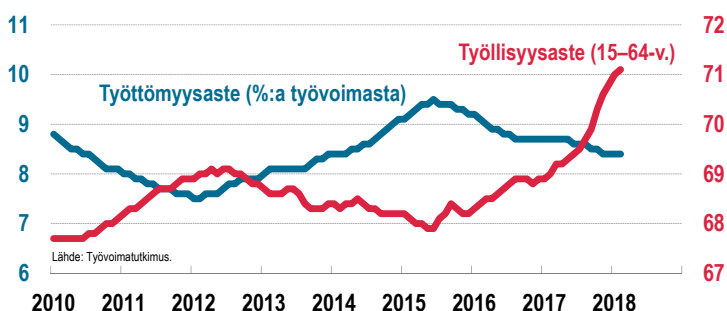
	2017				2018
	Lok	Mar	Jou	Tam	Hel
Alkutuotanto	0,6	2,4	7,8	2,5	1,2
Teollisuus	2,5	0,3	-2,8	0,2	1,4
Rakennustoiminta	3,8	7,3	1,6	2,1	-2,2
Kauppa	-6,6	-4,4	-2,6	-1,8	-0,7
Liikenne	3,7	-0,2	0,6	1,2	0,8
Rahoitus, liike-elämää palv. toim.	5,7	5,1	5,3	0,4	-3,7
Julk. ja muut yhtk. pal.	0,5	2,5	4,2	5,2	4,7
Yhteensä	0,9	1,6	1,8	1,9	1,1

Lähde: Tilastokeskus.

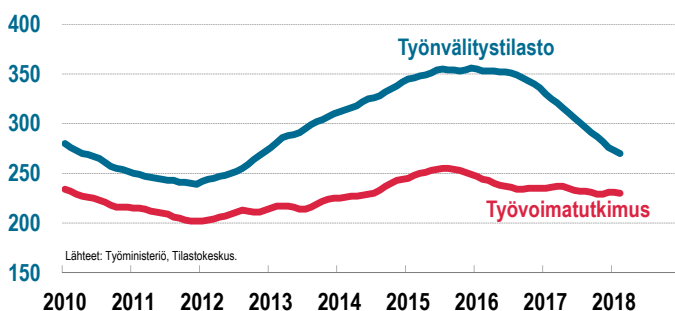
Työlliset ja tehdyt työtunnit, 12 kk, Ika summa

Työllisyys- ja työttömyysaste (%)

Työttömyys työvoimatutkimuksen ja työnvälitystilaston mukaan, trendi (1 000 henkilöä)

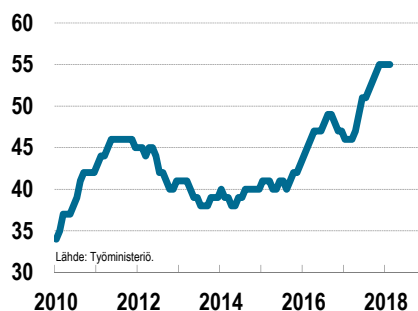
Työn eri muodoista osa-aikatyön kysyntä kasvoi alkuvuonna eniten, 4,7 prosenttia. Kokoaikatyöllisyys parani 2,8 prosenttia vuodentakaisesta.

Työllisyyden vahvasta kasvusta huolimatta avoinna olevien työpaikkojen määrän kasvu jatkui. Helmikuun lopussa työnantajien rekrytointitarve oli noin 80 000 henkilöä, mikä ylitti selvästi finanssikriisiä edeltäneen tason. Myös tilastokeskuksen avointen työpaikkojen tilasto osoittaa työpaikkoja olevan auki ennätysmäärä.

Työministeriön ammittarometrin mukaan työvoimasta on tällä hetkellä eniten pulaa tietotekniikan, rakennustoiminnan ja terveydenhuollon ammateissa. Samaan aikaan avoinna oleviin vakansseihin sopivaa työvoimaa on edelleen paljon työmarkkinoiden ulkopuolella mm. erimuotoisessa työvoimapolitiisessa koulutuksessa. Helmikuun lopussa työvoimatoimistojen järjestämässä työvoimakoulutuksessa oli 18 000 henkilöä ja omaehtoisessa opiskelussa puursi peräti 41 000 henkilöä.

Avoimet työpaikat, trendi

(1 000 kpl)

INFLAATIO HIDASTUI...

Hinnat (vuosimuutos, %)

	2017			2018			Ennuste 1/2018	
	Lok	Mar	Jou	Tam	Hel	2018	2019	
Suomi, harmonisoitu	0,5	0,9	0,5	0,8	0,6	1,3	1,3	
Euroalue, harmonisoitu	1,4	1,5	1,4	1,3	1,2	1,5	1,8	
Suomi, kansallinen KHI	0,5	0,8	0,5	0,8	0,6	1,2	1,5	
Tuontihinnat (tavarat)	5,4	6,1	4,1	3,9	1,9	2,0	0,6	
Kotimarkkinoiden perushintaind.	2,9	3,2	2,7	2,7	2,3	3,5	2,4	
Rakennuskustannukset	0,1	0,4	0,7	1,4	1,7	1,4	1,5	

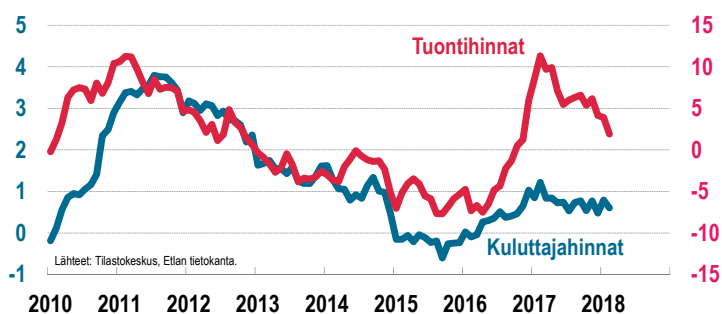
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat ja Etlan tietokanta.

Inflaatio painui taas 0,6 prosenttiin

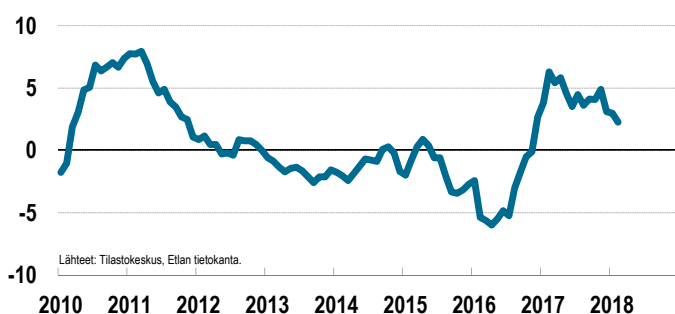
Vaihtosuhte viime vuoden tasolla

Raaka-aineiden tuontihinnat nousseet ja tuontitavaroiden alentuneet

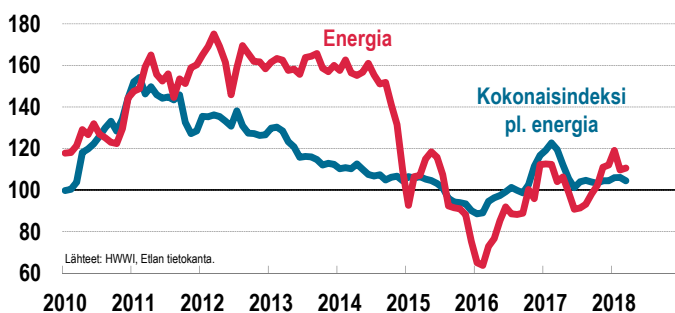
Hinnat (vuosimuutos, %)

Vientihinnat (vuosimuutos, %)

Raaka-aineiden eurohinta (ind 2015=100)

INFLAATIO SAHAA EDELLEEN

Kuluttajahintainflaatio jatkoi sahaamistaan helmikuussa, kun se aleni tammi-kuun 0,8 prosentista 0,6 prosenttiin. Inflaatio on vuorokuukausin sahanut tätä väliä viime vuoden keväästä alkaen.

Suurin hintakehitystä hidastanut tekijä oli liikenteen hinnat, jotka alenivat 0,8 prosenttia vuoden takaisesta. Kontribuutio vuosi-inflaatioon oli negatiivinen 0,12 prosenttiyksikköä. Myös vaatetuksen ja jalkineiden, kalusteiden yms., viestinnän sekä muiden tavaroiden ja palvelujen hinnat ovat alentuneet viime vuodesta. Nämä alensivat inflaatiota yhteensä 0,27 prosenttiyksikköllä.

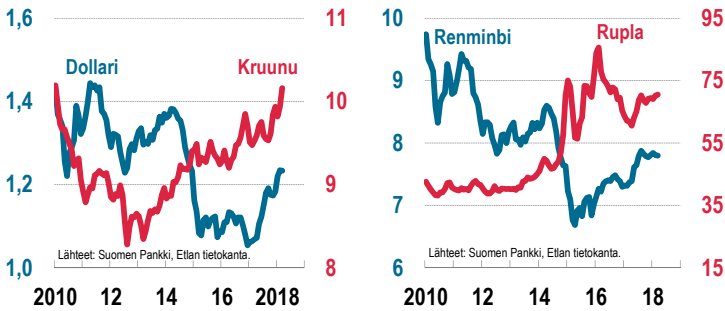
Elintarvikkeiden nykyisin positiivinen vuosi-inflaatio hidastui hieman 1,3 prosenttiin. Sen kontribuutio vuosi-inflaatioon oli kuitenkin vain 0,16 prosenttiyksikköä. Selvästi tätä enemmän, vajaat 0,3 prosenttiyksikköä, kontribuoivat veronkorotusten vuoksi alkoholi ja tupakka sekä viime vuosien pysyvä hintatason nostaja eli asuminen.

VIENTI- JA TUONTIHINNAT NOUSSEET

Toimialojen vientihintaindeksit olivat jouluihelmikuussa keskimäärin 2,8 prosentin nousussa vuoden takaisesta. Tahti

...VAIHTOSUHDE VAKAA VUODEN YLI

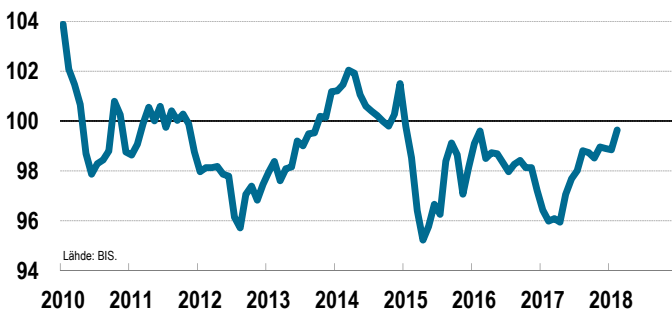
Valuuttakursseja euron suhteen

Kun käyrä nousee, euro vahvistuu.

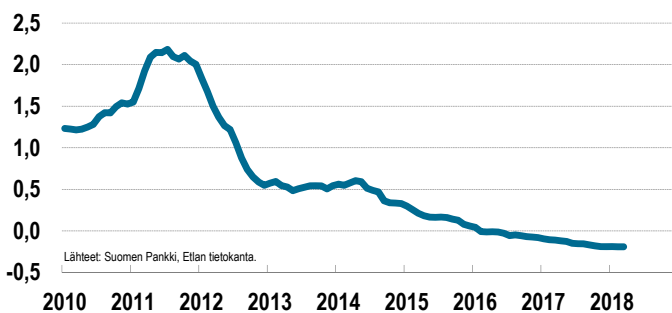
Suomen reaalin efektiivinen valuuttakurssi

(ind 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)

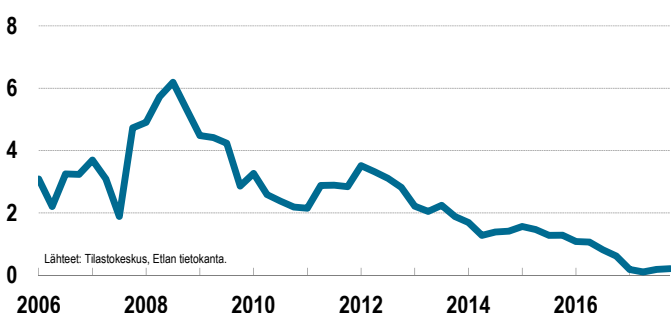

Kun käyrä nousee, valuuttakurssi vahvistuu.

12 kk, Euribor (%)

Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)

on hieman hidastunut. Syksyllä nousua oli jopa 4,4 prosenttia.

Tuontihinnat ovat kuitenkin nousseet hieman enemmän, sillä vaihtosuhte heikkeni jouluhelmikuussa keskimäärin 0,5 prosenttia vuoden takaisesta. Tässä kehitys on puolestaan mennyt parempaan suuntaan, sillä helmikuussa vaihtosuhte jo parani 0,3 prosenttia viime vuodesta.

Toimialoitain tarkasteltuina vientihinnat nousivat jouluhelmikuussa eniten kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistuksessa (10,3 %) sekä paperissa ja paperituotteissa (6,2 %).

Tuontitavaroissa raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden hinnat ovat nousseet vuodessa 2,0 prosenttia ja energiatuotteiden 4,4 prosenttia. Sen sijaan kestopulustavarojen tuontihinnat ovat laskeneet 1,1 prosenttia ja muiden kulutustavarojen 0,3 prosenttia. Investointitavarojen hinnat ovat nousseet 0,1 prosenttia.

Kuluttajahinnat (indeksipainot 2018) (vuosimuutos, %)

	2017		2018	
	Mar	Jou	Tam	Hel
Kokonaisindeksi	0,8	0,5	0,8	0,6
Elintarvikkeet ym. (12,8 %)	-0,3	-0,1	1,5	1,3
Alkoholi ja tupakka (4,8 %)	2,5	2,5	6,2	6,0
Vaatetus ja jalkineet (4,6 %)	-1,9	-2,6	-1,0	-1,7
Asuminen ym. (24,6 %)	1,3	1,0	1,0	1,1
Kalusteet, kodinkoneet (5,2 %)	-1,4	-1,3	-1,5	-1,4
Terveys (5,1 %)	1,1	1,1	1,5	1,5
Liikenne (13,9 %)	2,4	0,6	-0,3	-0,8
Viestintä (2,5 %)	-1,6	-1,4	-1,3	-1,4
Kulttuuri, vapaa-aika (11,4 %)	0,0	0,1	0,4	0,1
Koulutus (0,4 %)	1,8	1,8	1,8	1,8
Ravintolat ja hotellit (7,2 %)	2,4	2,1	2,2	2,2
Muut (7,6 %)	0,4	0,5	-0,5	-1,1

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

JULKISET MENOT SUPISTUIVAT VIIME VUONNA

Valtiontalous

	2017			2018	12 kk	2017	Ennuste 1/2018	
	Lok	Mar	Jou	Tam			2018	2019
Valtiontalous, mrd. eur								
- tuloylijäämä	-1,0	-0,7	-1,0		-2,9 ¹⁾	-2,9	-2,4	-1,1
Budjettitalouden velka, mrd. eur	103,4	106,1	105,8	106,0		105,8	108,0	110,2
Valtion verotulot, %-muutos	-0,7	-30,4	107,2		3,3 ²⁾	3,3	2,9	3,7
- välittömät verot	-2,3	-69,8	196,1		5,1 ²⁾	5,1	1,0	5,0
- välilliset verot	-0,1	10,6	1,9		2,6 ²⁾	2,6	3,6	3,0
Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos	3,5	2,4	2,7	3,0	1,2 ²⁾	1,1	0,9	1,0

¹⁾ 12 kuukauden liukuva summa, mrd. euroa. ²⁾ 12 kuukauden liukuva summa, %.

Lähde: Tilastokeskus.

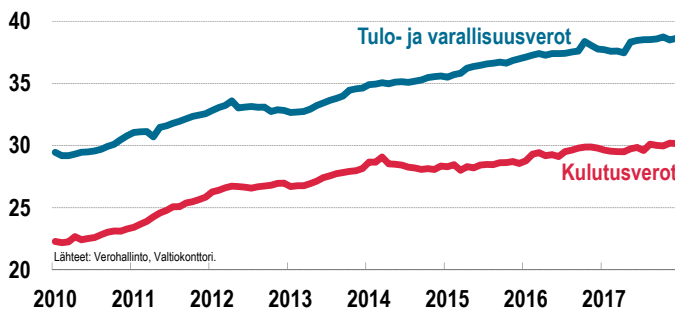
Valtion rahoitusvaje supistui merkittävästi viime vuonna

Politiikkatoimilla julkiset menot laskuun

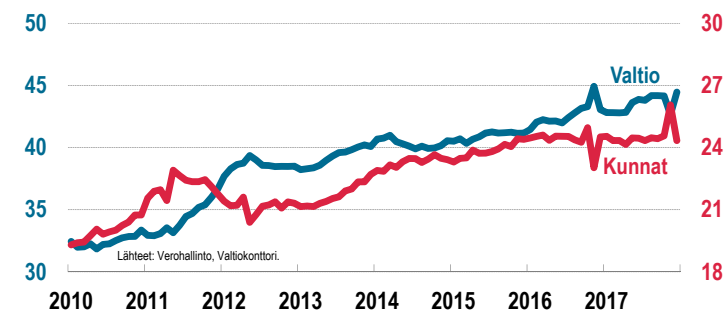
Kokonaisveroaste laski 43 prosenttiin

Kotitalouksien veromenojen kasvu vauhdittunut

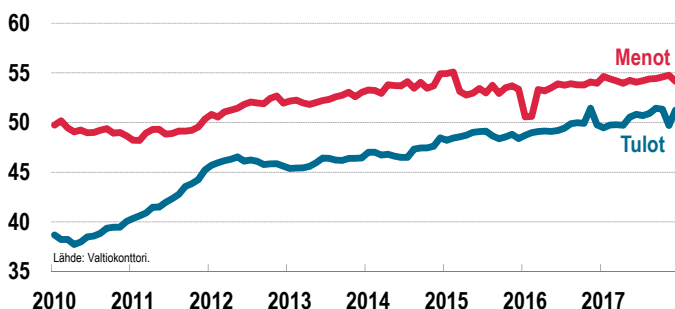
Välittömän ja välillisen veron tuotto, 12 kk, summa (mrd. euroa)

Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk, summa (mrd. euroa)

Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk, summa (mrd. euroa)

Viime vuonna kokonaistuotannon kasvun vauhdittuminen ja julkisten menojen supistuminen pudottivat julkisyhteisöjen rahoitusvajetta suhteessa bkt:hen 1,2 prosenttiyksikköä 0,6 prosenttiin.

Valtion alijäämä supistui 1 prosenttiyksiköllä 1,7 prosenttiin ja paikallishallinnossa 0,3 prosenttiyksikköä 0,1 prosenttiin. Sosiaaliturvarahastojen ylijäämän bkt-suhte väheni 0,1 prosenttiyksiköllä 1,2 prosenttiin.

Julkisyhteisöjen kokonaismenot supistuvat edellisvuodesta 0,6 prosenttia 120 mrd. euroon. Menoja vähensi mm. korko- ja etenkin tulonsiirtomenojen (EU-jäsenmaksu) väheneminen.

Julkisyhteisöjen kulutus- ja investointi- sekä sosiaalimenot pysyivät ennallaan.

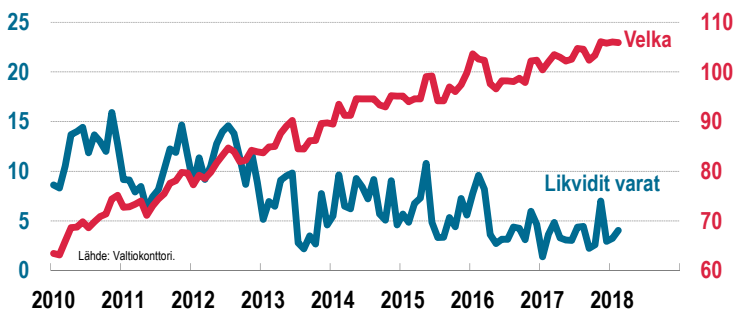
Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien volyymi (% ed. vuodesta)

	2016*	2017*				Qt/ Qt-1 ¹⁾	2017*	Ennuste 1/2018	
	IV	I	II	III	IV	I-IV	2018	2019	
Julkinen kulutus	4,1	0,7	2,1	4,1	-1,4	-1,4	1,3	0,5	0,3
Julkkiset investoinnit	8,5	0,2	-4,4	-3,4	-3,3	-0,7	-2,9	3,7	3,6

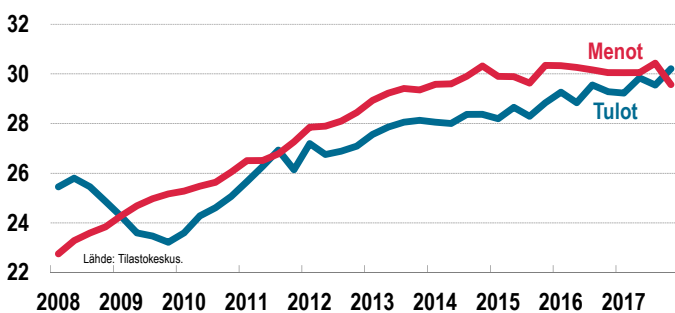
¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. vuodesta.

Lähde: Tilastokeskus.

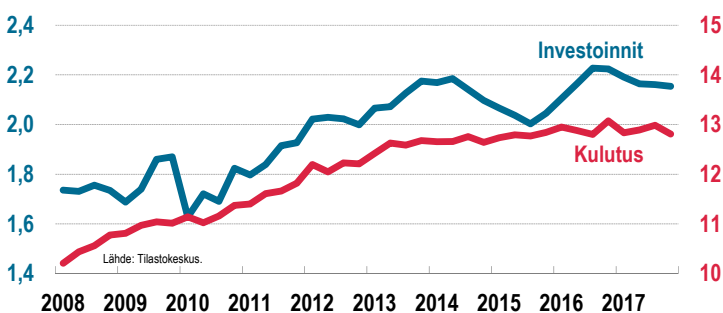
Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)

Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)

Julkinen kulutus ja investoinnit, kausitasoitus (mrd. euroa)

Näiden toimintamenojen kasvun pysäyttämiseen vaikuttivat Kiky-sopimuksen mukaiset työnantajamaksujen alennukset ja hallituksen menosäästöt ml. indeksitarkistusten leikkaukset. Julkisten menojen suhde bkt:hen aleni 2,3 prosenttiyksikköä 53,7 prosenttiin.

Julkkisyhteisöjen kokonaistulot kasvoivat 1,6 prosenttia vajaan 119 mrd. euroon. Välittömien verojen tuotto kasvoi 4,5 prosenttia ja kulutusveroja kertyi 1,3 prosenttia vuodentakaista enemmän. Sosiaalivakuutuksen maksutuotto väheni 2,2 prosenttia, kun Kiky-sopimuksen mukaisesti työnantajamaksut alenivat selvästi palkansaajamaksujen nousua enemmän. Kansantalouden veroaste aleni 0,9 prosenttiyksikköä 43,1 prosenttiin.

Julkinen velka (EMU-velka) kohosi 1,2 mrd. euroa 137,3 mrd. euroon. Lainanototarve jäi siten selvästi valtion ja kuntien yhteenlaskettua budjettivajetta pienemmäksi mm. velan sulautuksen takia. Suhteessa bkt:hen julkinen velka väheni 1,6 prosenttiyksikköä 61,4 prosenttiin.

Verohallinnon tilitystietojen mukaan kotitalouksien veromenojen (henkilö- ja pääomatuloista sekä kulutuksesta maksetut verot) laskusuuntaus taittui loppusyksyllä. Lokakuussa kotitalouksien maksamien verojen 12kk liukuvan summan vuosimuutos oli -0,7 prosenttia ja helmikuussa +2,4 prosenttia.

Verokertymää vahvistivat etenkin omaisuus- ja kulutusverojen kasvaneet tilitykset. Myös ansiotuloverojen laskusuuntaus loiveni, ja lähikuukausina niiden vuosisumman odotetaan kohoavan vuodentakaista suuremmaksi. Henkilöiden maksamien tuloverojen tuoton nousua tukevat mm. työllisyyden ja ansiotason nousu sekä lähes ennallaan pysyvät tulo-veroperusteet.

Yhteenveto talousennusteista

Talousennusteet vuodelle 2018 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etila 20.03.	PT 20.09.	PTT 13.03.	SP 18.12.	VM 19.12.	HB 10.10.	Nordea 24.01.	OP 22.01.	Danske 21.03.	Komissio 09.11.	Med	Min	Max
Bkt	2,8	2,5	2,8	2,5	2,4	2,0	3,0	3,3	2,4	2,7	2,6	2,0	3,3
Tuonti	2,7	4,6	5,0	3,4	3,5	3,3	4,3	6,3	4,5	4,1	4,2	2,7	6,3
Vienti	4,0	6,0	6,3	3,8	4,5	4,0	4,8	7,5	4,5	5,7	4,7	3,8	7,5
Kulutus	1,5	1,1	2,0	..	1,3	1,2	..	1,9	1,6	..	1,5	1,1	2,0
- yksityinen	1,9	1,5	2,4	1,8	1,6	1,5	2,9	2,5	2,1	1,8	1,9	1,5	2,9
- julkinen	0,5	0,3	1,2	0,7	0,6	0,5	0,2	0,6	0,5	0,3	0,5	0,2	1,2
Investoinnit (SP: yksit.)	3,0	4,0	3,2	5,8	4,1	3,3	6,3	6,0	3,5	4,4	4,1	3,0	6,3
Varastojen muutos (kontr.)	0,5	0,2	..	0,0	..	..	0,0	..	..	-0,2	0,0	-0,2	0,5
Kokonaiskysyntä	2,8	3,1	..	..	2,5	..	..	..	..	..	2,8	2,5	3,1
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,2	1,4	1,2	1,0	1,4	1,2	1,0	1,5	1,0	1,3	1,2	1,0	1,5
Työttömyysaste, %	8,1	8,3	8,0	8,2	8,1	8,1	8,0	7,8	8,0	8,3	8,1	7,8	8,3
Ansiotaso	2,0	1,9	2,3	2,3	2,0	1,5	2,0	2,0	2,0	..	2,0	1,5	2,3
Teollisuustuotanto	4,3	..	..	..	2,7	2,0	3,0	..	..	..	2,9	2,0	4,3
Vaihtotase / bkt, %	0,9	..	0,8	0,0	-1,3	-0,4	0,0	0,8	0,6	-0,3	0,0	-1,3	0,9

Talousennusteet vuodelle 2019 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etila 20.03.	PT	PTT 13.03.	SP 18.12.	VM 19.12.	HB 10.10.	Nordea 24.01.	OP 22.01.	Danske 21.03.	Komissio 09.11.	Med	Min	Max
Bkt	2,4		2,8	1,6	1,9	1,1	2,5	2,3	2,0	2,4	2,3	1,1	2,8
Tuonti	2,5		5,7	2,9	3,6	1,1	4,5	4,0	4,0	3,4	3,6	1,1	5,7
Vienti	3,7		6,3	3,5	4,5	1,5	4,7	4,3	4,5	5,2	4,5	1,5	6,3
Kulutus	1,2		1,9	..	0,9	0,8	..	1,6	1,3	..	1,3	0,8	1,9
- yksityinen	1,7		2,2	1,3	1,3	0,9	2,8	2,0	1,6	1,6	1,6	0,9	2,8
- julkinen	0,3		1,2	0,1	0,1	0,5	0,2	0,7	0,5	0,1	0,3	0,1	1,2
Investoinnit (SP: yksit.)	4,4		4,8	3,2	4,1	1,7	3,6	4,0	3,5	3,0	3,6	1,7	4,8
Varastojen muutos (kontr.)	-0,1		..	0,0	..	..	0,1	..	..	-0,2	-0,1	-0,2	0,1
Kokonaiskysyntä	2,4		..	..	2,2	..	..	..	..	..	2,3	2,2	2,4
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,5		2,0	1,3	1,5	1,4	1,2	1,7	1,4	1,7	1,5	1,2	2,0
Työttömyysaste, %	7,7		7,4	7,9	7,7	7,9	7,7	7,4	7,7	8,0	7,7	7,4	8,0
Ansiotaso	2,0		2,5	2,3	2,0	1,7	2,0	2,3	2,0	..	2,0	1,7	2,5
Teollisuustuotanto	4,1		..	..	3,0	0,3	2,5	..	..	..	2,8	0,3	4,1
Vaihtotase / bkt, %	1,1		1,1	0,0	-1,3	-0,5	0,0	0,9	0,8	0,4	0,4	-1,3	1,1

ETLA

SUHDANNENÄKYMÄT

ETLA – Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

Arkadiankatu 23 B

00100 Helsinki

Puh. 09-609 900

www.etla.fi